

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Bezoekadres

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
Postbus 20350
2500 FJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum

18 februari 2021

Aantal pagina's

4

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres met
vermelding van de datum en het
kenmerk van deze brief.*

verslag agenda

Betreft **Bijeenkomst Begeleidingscommissie digitale
ondersteuning bestrijding Covid-19**

Vergaderdatum en -tijd **18 februari 2021, 14:00 – 16:00**

Vergaderplaats **Via WebEx**

Aanwezig

5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e
5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e
5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e
5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e
5.1.2e 5.1.2e (sluit later
aan) & 5.1.2e (verslag)

Afwezig

5.1.2e

Welkom, vaststellen agenda + mededelingen

5.1.2e heet iedereen welkom.

Conflicts of interests worden voor deze vergadering besproken. 5.1.2e zijn betrokken bij de CoronaCheck app en 5.1.2e geeft aan bij een vergelijkbare digitale ontwikkeling betrokken te zijn. Ze geven aan dat in het geval overgegaan wordt tot advisering zij hier geen rol in gaan spelen. De commissie geeft aan zich daar prettig bij te voelen.

Stand van zaken evaluatie CoronaMelder (agendapunt 2C)

Een van de cie-leden geeft aan dat er onlangs overleg is geweest met het RIVM over de modelleringen. Daar kwam uit naar voren dat de modelleringen op dit moment aangeven dat het effect van CoronaMelder gering is. In de discussie zijn daarbij echter wel een aantal vragen gesteld om ook aanvullende berekeningen te gaan doen met het huidige model. Daarbij moet de focus komen op de vraag wat de meerwaarde van CM is onder bepaalde omstandigheden; wat als de CM-adoptie hoger is, wat als er geen lockdown maatregelen zijn, etc. Hier komt spoedig nader overleg over. Het model waarmee het RIVM rekent is verder een simulatiemodel waarin clusteruitbraak wordt gesimuleerd. Hierbij wordt niet gekeken naar uitkomsten als sterfte of ziekenhuisopnames.

Suggestie wordt gedaan om het RIVM naast de spreadsheet van 5.1.2e te leggen

en na te gaan wat de essentiële verschillen zijn. Het is interessant om na te gaan hoeveel sterfte of ziekenhuisopnames er door CM gebruik voorkomen zijn. Het R-getal is eerder een input parameter in dergelijke modellen. Afhankelijk van de maatregelen die genomen worden drukt dit de verspreiding omlaag maar het gaat in principe om bijv. het kunnen voortzetten van reguliere zorg. Aangegeven wordt dat de vertalingen naar de effectiviteit van CM in begrijpbare parameters belangrijk is. De meerwaarde van CoronaMelder zit erin dat nauwe contacten sneller bereikt worden en dat onbekenden of mensen die de index niet herinnert ook een waarschuwing krijgen. Dit laatste kan het reguliere BCO simpelweg niet. Effect van CM zal vervolgens dus nog meer waarde krijgen als de maatschappij verder geopend wordt. Het gaat om die fractie aan personen die je op een andere manier niet zou kunnen of later zou vinden.

Datum
10 december 2020

Uit onderzoek blijkt momenteel ook dat het systematisch uitvragen of men gebruiker is van CoronaMelder niet altijd gebeurt. Dit is ook aan het evaluatieteam meegegeven. Als gekeken wordt naar de R, hoe wordt deze dan berekend? Staat dat vast. Geantwoord wordt dat het in feite een groeifactor is hoe een epidemie zich ontwikkelt. De R wordt standaard bij infectieziekte uitbraken berekend en niet alleen sinds SARS-CoV-2.

Stop parameters CoronaMelder

5.1.2e geeft aan dat vorige agendapunt input is voor de discussie rondom de stopparameters. Aan het einde van de vergadering is het doel ook als commissie een besluit te nemen over de notitie die gedeeld is, hoe formeel we dit document willen maken, en voor wie is het bedoeld.

5.1.2e leidt het agendapunt nader in. Eerder is in kleiner comité een goed gesprek geweest over dit onderwerp. Denkhygiëne is daarbij belangrijk; wat zijn de voor- en nadelen van gebruik CM en hoe is die balans? Wat zijn de argumenten om te stoppen met CoronaMelder, met aan de andere kant van de balans een bepaalde meerwaarde die de app heeft. Wat leg je op beide kanten, anders kan de conclusie al snel zijn dat je door blijft gaan, al gaat het dan om maar enkele mensen die extra gevonden worden.

Vanuit CIE wordt toegevoegd in hoeverre een relatieve meerwaarde van CM de maatstaaf is om ermee door te gaan. Deze discussie zal altijd blijven. Toch ook goed om na te denken over alternatieve wijzen waarop het effect kan worden bereikt. Voor zo'n vergaande manier van bestrijden zou gezegd moeten worden dat van alle maatregelen die we hebben dit dan een van de effectievere zou moeten zijn. Dan kan CM afgezet worden tegenover ander minder vergaande maatregelen en kan bezien worden of het een proportioneel middel is. Er komen meerdere signalen vanuit CIE dat de denkrichting juist is om inzichtelijk te maken op welke manieren iets intrusief is. CM is dat op privacy vlak. Aan de andere kant is er ook sprake van een lockdown, afstand houden, banenverlies, dat heeft weer een grote impact op andere aspecten. Inzichtelijk maken wat CM heeft bijgedragen en dat zit op het verminderen van ongewild andere besmetten. Belangrijk is om transparant te zijn over deze impact richting de burgers. Dan is de kans ook groter dat zij de app juist wel willen behouden. Misschien deze effectiviteit (indien die er is) ook juist in een campagne benadrukken, mits er een campagne komt met evenveel energie als bij de lancering van CM. Als overheid is er daarnaast wel degelijk een verantwoordelijkheid om te controleren en op een bepaald moment aan te geven te stoppen.

CIE geeft aan dat de context een belangrijk gegeven is. Bij aanvang van CM waren er nog weinig beperkingen op handen wassen en afstand houden na. Dat zijn er nu veel meer. Als de maatschappij steeds meer open gaat, dan wordt het gebruik van CM des te belangrijker en waarschijnlijk relatief dus effectiever. Wat de

parameters in dat geval dan ook zijn, de context gaat veranderen. Dit is echter ook wel de essentie van de modelleringen waarbij is voorgesteld om de nieuwe mogelijke situatie in het najaar van 2021 mee te nemen in de berekeningen. Verder wordt benoemd dat CM (lees digitale BCO) wellicht ook de toekomst gaat zijn van het huidige analoge BCO. Hierin wordt momenteel veel meer informatie verzameld die gevoelig is. Dit is bij CM niet het geval. Over 10 jaar is er wellicht helemaal geen analoge BCO meer en gaat alles digitaal.

Datum
10 december 2020

5.1.2e vraagt wat de commissie graag nog zou willen toevoegen aan de drie documenten die ter voorbereiding gedeeld zijn en met wie de commissie deze documenten vervolgens wilt delen. Aangegeven wordt dat het als een advies naar de minister zou kunnen gaan en naar. Het evaluatieteam van de 5.1.2e Dit advies kan dan een voedingsbodem zijn waarbij het dan aan de politiek is om te beslissen of de app doorgang gaat vinden. Vraag wordt gesteld of de stop parameters een adviesvraag betreft vanuit VWS. SECR geeft aan dat een formele vraag aan de commissie nog wel komt over de gehele doorlopende evaluatie, niet scherp of dit de stopparameters betreft. Wordt gecheckt. De drie huidige documenten voeden elkaar en moeten samengevoegd worden. Daarbij duidelijker aangeven wat de kosten zijn in termen van bijv. privacy, intrusiveness en dit ook afzetten tegenover het manuele BCO. Aan de andere kant de balans en de context beter benadrukken. SECR doet een eerste aanzet op het samenvoegen van de documenten en punten uit de discussie van vandaag en deelt dit als input met de leden die vorige keer samen zijn gekomen op dit onderwerp.

Demo 'CoronaTester'

5.1.2e heet 5.1.2e welkom en licht toe dat gezien een aantal leden betrokken zijn bij dit project vooraf ook de conflicts of interest reeds zijn besproken. De leden zijn erg benieuwd naar de demo en voelen zich er ook prettig bij om allen vrijuit te kunnen spreken.

Demo: 5.1.2e geeft op voorhand graag ook vast een adviesvraag aan de commissie mee. Nagedacht wordt om dit instrument ook (wetenschappelijk) te laten evalueren wellicht vergelijkbaar met hoe dat voor CoronaMelder is gedaan. De vraag aan de commissie gaat komen om mee te denken wat goede onderzoeksvragen zouden kunnen zijn (e.g. krijg je inderdaad het beoogde effect, onvoorziene effecten, uitsluitingseffecten) gekeken vanuit medische optiek, of de techniek. Hoe te evalueren gaat afhangen van wie dit onderzoek gaat doen, maar duidelijke suggesties kunnen meegegeven worden hiervoor.

Het mediageweld rondom testbewijzen begint los te barsten nu het kabinet overweegt om voor een aantal situaties of voorzieningen weer toegang te kunnen verlenen als verlichting van de overige maatregelen op de routekaart, maar dan alleen voor diegenen die aangetoond geen gevaar vormen voor anderen en het virus niet bij zich dragen. In het ontwerp is daarbij steeds gedacht vanuit de controle die plaats moet vinden. Is een groep mensen wat niet af te kaderen is. De controle app moet daarbij dus voor iedereen beschikbaar zijn. Dat gegeven is het beschermen van persoonsgegevens een van de belangrijkste ontwerpeisen geworden. Het testbewijs zelf moet daarbij vrij zijn van persoonsgegevens. 5.1.2e geeft in een mock-up omgeving een demo. Het betreft twee apps; een voor de houder van het testbewijs (CoronaCheck), en een voor de controleur (CoronaCheck Scanner). Eerste toepassingen zal zijn tijdens een aantal evenementen die onderdeel zijn van de fieldlabs.

CIE vraag of de app op meerdere telefoons gedownload kan worden. Aangegeven wordt dat je een testuitslag maar één keer kan omzetten in een testbewijs. Verder wordt opgemerkt dat een geboortedatum wordt gebruikt ter authenticatie in de app, is dat voldoende controle? Testuitslagen zouden online doorverkocht kunnen worden. 5.1.2e geeft aan dat dit uiteraard niet het enige middel is wat gebruikt

wordt hiervoor. Als iemand echter als persoon bereid is zijn DigiD door te verkopen, dan zou een testuitslag in theorie doorverkocht kunnen worden. Commerciële tests daar geldt hetzelfde voor, de authenticatie hiervan ligt bij deze bedrijven en is momenteel nog in ontwikkeling. De vraag wordt verder nog gesteld of het een bug of een feature is als andere systemen of apps via eenzelfde protocol als CoronaTester gaan werken en op deze wijze misbruik kunnen maken. Als voorbeeld wordt IRMA benoemd. Het is een moeilijk te vermijden risico als er situaties ontstaan waarbij mensen met clone apps aan de slag gaan. Er wordt zeker geprobeerd om dit tegen te werken. 5.1.2e snapt de vraag of het goed is als we naar een stelsel gaan waar verschillende apps van diverse partijen met eenzelfde systematiek aan de slag gaan om testresultaten om te zetten in testbewijzen. Het antwoord heeft hij hier echter niet op. Los van of het politiek wenselijk is komt hier ook een juridisch aspect bij kijken. Juristen binnen CIE merken op dat het er zeker een wettelijke basis gecreëerd kan worden voor alleen door de overheid goedgekeurde apps. Hier is namelijk inderdaad geen controle op uit te voeren tenzij via een stelsel. Laatste vraag in de chat is of er ook gewerkt gaat worden aan een niet-digitaal bewijs. Dat wordt inderdaad onderzocht.

Datum
10 december 2020

Naar aanleiding van technische vraag over authenticatie waarbij cie aangeeft dat goed gezocht is naar een ander gegeven buiten het BSN om wordt een deep dive sessie voorgesteld met 5.1.2e en mensen die dat interessant vinden. Zal opgepakt worden. Aanvullende vragen worden verzameld en aan 5.1.2e teruggekoppeld. Alle suggesties en ideeën, ook in technische details, en welke keuzes er nu al gemaakt zijn, daar komt hij graag nog een voor terug om hier nader over te spreken.

Nabespreking: Opmerking vanuit een van de cie-leden is dat nu gekozen is voor een beperkte scope, een specifieke deeloplossing. Gevraagd wordt of gekeken vanuit privacy het beter zou zijn om alles bij elkaar te nemen of juist in functionaliteit op te knippen. Het idee van een omkering wordt gedeeld waar er niet allemaal apps voor verschillende doeleinden worden gemaakt maar je één afgesloten 'kluis' hebt van waaruit minimale informatie kan worden gebruikt voor verschillende doeleinden. Het is echter ook niet raar om het voorlopig te beperken tot alleen een testbewijs zeker omdat er nog discussie is m.b.t. besmettelijkheid bij vaccinaties. Vraag wordt nog wel gesteld hoe vaak een negatieve test kan worden opgehaald om een QR-code mee te generen. Als maar 1x een testuitslag opgehaald en omgezet kan worden in een bewijs dan kan deze ook moeilijker verhandeld worden tenzij de telefoon wordt doorgegeven. Dit kan inderdaad maar 1x, wat ook nadelen heeft als er iets mis gaat in deze handeling.

Volgende cie-leden willen in kleiner comité met 5.1.2e brainstormen: 5.1.2e
5.1.2e Parallel hieraan ook mensen in de vergadering uitnodigen om technische kant nader toe te lichten.

W.v.t.t.k. en afsluiting

Actiepoint uit vorige vergadering m.b.t. vraag over openbaarheid aan 5.1.2e hier komt hij nog op terug.

Aangegeven wordt dat de suggesties die gedaan zijn voor de website coronatest.nl nu worden meegenomen en aangepast zullen gaan worden.

Aangegeven wordt daarnaast dat momenteel in de notulen nog niet expliciet staat wat 5.1.2e heeft geadviseerd rondom aan wie de Cie haar adviezen moet richten. 5.1.2e vraagt hem concreet deze nabranden toe te sturen.